

nogle Ord overfor den nordiſke Ræmpeaand, der kom til Udtaleſe igaar gennem det ærede Medlem for Bornholmſ Amtſ 2den Valgkreds (Kofod), og for at imødegaa ham en Smule i hans Enſidighed, haade den Enſidighed, ſom angaar den enkelte Retning, og den Enſidighed, ſom kommer frem ved, at han kaſter ſig over en enkelt Skole (Modſigelse af Kofod). Ja, det ærede Medlem ſynes ikke at være ſig bevidſt, hvor enſidig han er. Han forlangte vel ikke, at den lærde Skole ſkulde beſtaa alene i oldnordiſk Land, nei, den ſkulde, ſom han ſagde, have Realkolen under den ene Arm og Latinskolen under den anden; men deſværre er der en Sneſ Mil mellem de forſkjellige Skoler indbyrdes; naar de ſkulde række hinanden Hænderne. Det ærede Medlem vil ſaaledes have en oldnordiſk-hiſtoriſk Skole i Aarhus, og der er det dog i denne Fordring virkelig, at Enſidigheden kommer overordentligt ſtærkt frem; thi det er dog en egen Ting, naar Aarhus har en blomſtrende Skole, ſom aabner Veien til alle Stillinger i Livet, til Theologien, til Juraen, til Medicinen, til alle Realfag, til alle Induſtrifag, til Officerſtilling osv., ſaa iſtedet derfor at hyde denne By et iſlandſk Univerſitet. Det er dog virkelig temmelig haardt at behandle de gode Syder ſaaledes, og jeg er overbevist om, at naar denne Sag trænger mere ud i Offentligheden, og man ſaar den hele Sammenhæng ret at vide, ſaa vil man i Sylland blive meget forbauſet over at høre, at man har villet hyde dem et ſaadant Univerſitet iſtedetfor deres nuværende Skole. Men Enſidigheden kommer ogſaa ſtærkt frem derved, at man ikke, ſom foreſlaaet af Regjeringen og Mindretallet, vil lade det oldnordiſke Studium ſtaa ved Eiden af det øvrige klaſſiſke Studium i Skolen, men vil, at det ſkal dyrkes for ſig alene i en enkelt Skole ſaaledes, at oldnordiſk Sprog og oldnordiſk Hiſtorie ſkulde have 18 Timer ugentlig. Dette er i høi Grad enſidigt, og ligesom det ærede Medlem for Kjøbenhavnſ 5te Valgkreds (Vilje) vil jeg nedlægge en Proteſt imod, at man ſkyder en ſaadan Mand ſom N. M. Petersen ind til Støtte for ſine Forſlag i den Retning; det har den Mand aldrig fortjent, han,

der ſaa varmt har talt for de lærde Skolerſ Beſtaaen og har beſlaget den ſtærke Nedlæggeſe, der tidligere har fundet Sted af dem. Petersen har, foruden i alle de Citater, der allerede ere komne frem til Fordel for den klaſſiſke Dannelse, i ſit ſidſte ſtore Hovedværk ſaa ſtærkt urgeret, at det, ſom Forholdene vare dengang, var den latinſke Grammatik, hvorfra Udgangspunktet var til Behandling af den iſlandſke Formlære, og at det var, ſom det ærede Medlem for Kjøbenhavn ſagde, de meſt ſtuellerde Latinerer, der opgravede de iſlandſke Skatte, — hvorimod man kan ſige, at Islænderne, ſom ſtode dem nærmest, ikke foræbledes meget ved de Skatte, hvormed de letteſt kunne omgaaſ. Petersen ſiger, idet han omtaler, hvorledes den latinſke Grammatik byggede Broen for det iſlandſke Studium, at „derom ere vi Alle enige, at det klaſſiſke Studium har aldrig ſat noget Følk tilbage, uden hvor det blev drevet enſidigt og ſlet.“ Han fremhæver, at det har Betydning ved Eiden af de andre Studier, og i ſit ſidſte Arbejde, Litteraturhiſtorien, ſiger han, idet han udtaler ſig med Beklagelse over, at det lykkedes at nedlægge ſaa mange lærde Skoler i forrige Aarhundrede, i 1740, da den ſidſte Reform foregik, at det ſtylbes Gram ſom hans ſtore Fortjeneste, at ikke flere bleve nedlagte. Naar man taler om, hvorledes de lærde Skoler nu igjen ſkulde reduceres, er det godt at ſe lidt paa, hvorledes de ere blivne reducerede i Løbet af lidt over 100 Aar. Jeg ſkal i den Henſeende minde om, at ved den Reduktion, ſom ſtete forſte Gang, havde de latinſke Skoler en voldsom Fjende i Sjællands daværende Biſkop; det var kun den omhyggelige Gram, der ved at oplede alle Skolernes Fundatſer ſatte igjennem imod Biſkappen, at de daværende 49 Latinskoler kun reduceredes til 20; alſaa kun 29 bleve nedlagte, og Midlerne i vedkommende Byer for en Del anvendte til Skoler, ſom ſkulde give en høiere Underviſning i iſolerede Skoler, ſom ſenere ere komne i den allerſtørſte Forlegenhed, og ſom ligeoverfor deres Opgave kun ved de Midler, ſom de ved Grams Anſtrengelſer paavifte at eie, ere blivne forhindrede fra at ſynke under Bølgerne af den allertarveligſte Underviſning. Der er